

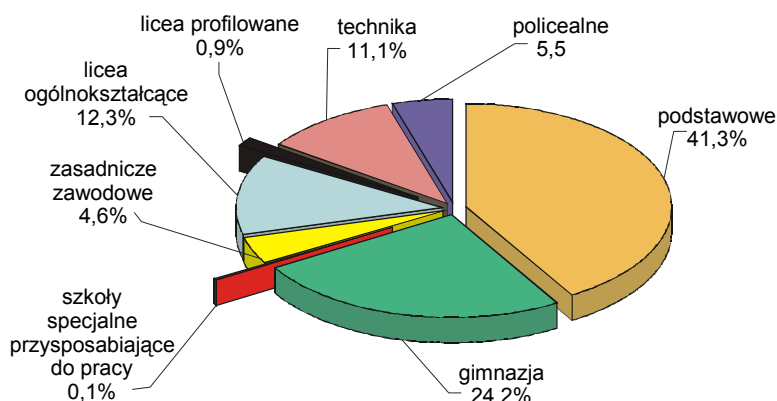
EDUKACJA W WOJEWÓDZTWIE MAŁOPOLSKIM W ROKU SZKOLNYM 2008/2009

Reformę systemu edukacji zapoczątkowano w roku szkolnym 1999/2000. Przez kolejne lata konsekwentnie ją wdrażano. Zmodyfikowano ośmioletnie szkoły podstawowe, powstały gimnazja oraz nowego typu szkoły ponadgimnazjalne.

Etap rocznego przygotowania przedszkolnego dzieci sześciolatków jest głównym ogniwem dalszej edukacji. W roku szkolnym 1999/2000 do przedszkoli i oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych w województwie małopolskim uczęszczało 42,3 tys. dzieci sześciolatków. W kolejnych latach liczba sześciolatków zmniejszała się, a w roku szkolnym 2008/2009 osiągnęła poziom 30,9 tys., tj. o 11,4 tys. mniej niż w pierwszym roku reformy i o 0,7 tys. mniej niż w roku poprzednim. Systematycznie maleje liczba **szkół podstawowych**. W roku szkolnym 2008/2009 szkolnictwo dla dzieci i młodzieży obejmowało 1490 szkół, w tym 50 specjalnych. Uczyło się w nich blisko 212 tys. dzieci (w tym około 1,4 tys. dzieci w szkołach specjalnych). W porównaniu z pierwszym rokiem wdrażania nowego systemu edukacji (1999/2000) liczba szkół podstawowych zmniejszyła się o 209, tj. o 12,3%, a liczba uczniów o 132,5 tys., tj. o 38,5%.

Inaczej przedstawia się sytuacja w **gimnazjach**. Od momentu ich powstania liczba szkół systematycznie wzrastała, natomiast w liczbie uczniów można zaobserwować spadek od roku szkolnego 2005/2006. W porównaniu z pierwszym rokiem funkcjonowania tych szkół, w Małopolsce nastąpił wzrost liczby placówek o 204, tj. o 38,8% oraz wzrost liczby uczącej się w nich młodzieży - o 71,8 tys., tj., o 137,5%. W roku szkolnym 2008/2009 w 730 gimnazjach (w tym w 49 gimnazjach specjalnych) uczyło się ponad 124 tys. uczniów (w tym ponad 1,9 tys. w gimnazjach specjalnych), tj. o 4,3% mniej niż w roku ubiegłym.

**Struktura uczniów w roku szkolnym 2008/2009
według typów szkół**

Rok szkolny 2002/2003 był przełomowy, jeżeli chodzi o reformę systemu edukacji w strukturze **szkolnictwa średniego** dla młodzieży i przyniósł znaczne zmiany. **Ponadgimnazjalne** placówki nowego typu zastąpiły dotychczasowe szkoły ponadpodstawowe. W roku szkolnym 2004/2005 został powołany nowy typ szkół: uzupełniające licea ogólnokształcące i technika uzupełniające dla młodzieży.

W ubiegłym roku szkolnym (2008/2009) funkcjonowało 201 liceów ogólnokształcących, w których uczyło się 63,2 tys. młodzieży (w tym 5 liceów uzupełniających z 85 uczniami). Do 185 techników uczęszczało 53,8 tys. uczniów (w tym do

5 techników uzupełniających - 188 uczniów), a do 24 szkół artystycznych dających uprawnienia zawodowe - 2,6 tys. uczniów. Maleje nabór uczniów do liceów profilowanych, które dają wykształcenie ogólne i jedynie orientację zawodową. W 68 liceach profilowanych naukę kontynuowało 4,5 tys. młodzieży. W 158 szkołach zasadniczych zawodowych kształciło się 23,8 tys. uczniów. W porównaniu z rokiem szkolnym 1999/2000 liczba zasadniczych szkół zawodowych wykazała tendencję spadkową, ale liczba uczniów zwiększyła się z uwagi na ponownie rosnące zainteresowanie młodzieży kształceniem w tych placówkach (w skali roku przybyło 726 uczniów). W ramach szkolnictwa ponadgimnazjalnego funkcjonowały 24 specjalne szkoły przysposabiające do pracy, w których kształciło się 529 uczniów.

TABL. 1 SZKOŁY DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ POLICEALNE
(łącznie ze szkołami specjalnymi)

SZKOŁY	2007/2008			2008/2009		
	szkoły	uczniowie	absolwenci ^a	szkoły	uczniowie	absolwenci ^a
Podstawowe	1498	217400	43538	1490	211958	39114
Gimnazja	718	129572	46965	730	124014	44182
Specjalne szkoły przysposabiające do pracy ...	22	484	70	24	529	132
Zasadnicze zawodowe	160	23067	7257	158	23793	6989
Licea ogólnokształcące ^b .	204	64597	20597	201	63153	20972
Licea profilowane	86	6786	4019	68	4538	2875
Technika ^c	215	56548	11460	209	56345	11445
Policealne	259	24291	7490	263	28303	7149

^a Z poprzedniego roku szkolnego. ^b Łącznie z liceami uzupełniającymi. ^c Łącznie ze szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe i technikami uzupełniającymi.

W roku szkolnym 2008/2009 w 263 małopolskich szkołach policealnych kształciło się 28,3 tys. uczniów, w tym 2,3 tys. w 37 szkołach policealnych dla młodzieży. W stosunku do roku szkolnego 1999/2000 można dostrzec spadek zainteresowania młodzieży kształceniem się w tego typu placówkach.

Nauczanie języków obcych jest ważnym elementem edukacji

w systemie kształcenia. W roku szkolnym 2008/2009 w szkołach dla dzieci i młodzieży - podstawowych, gimnazjach, szkołach ponadgimnazjalnych i policealnych realizowana była nauka następujących języków obcych: angielskiego, francuskiego, niemieckiego, rosyjskiego oraz w mniejszym stopniu innych, m.in. łaciny, hiszpańskiego i włoskiego. Dominującym językiem obcym wśród uczniów wszystkich typów szkół był **język angielski**. W roku szkolnym 2008/2009 uczyło się go obowiązkowo 421,9 tys. uczniów, co stanowiło 87,9% ogólnej liczby uczniów wszystkich typów szkół. Drugim, pod względem liczebności uczących się, był **język niemiecki**. Obowiązkowo uczyło się go (we wszystkich typach szkół) 139,0 tys. uczniów, czyli średnio prawie co 3 uczeń. W stosunku do ubiegłego roku szkolnego odsetek uczących się języka niemieckiego w ogólnej liczbie uczniów nieznacznie się zmniejszył. Sporą popularnością cieszył się również **język francuski**. Na 18,4 tys. uczniów wszystkich typów szkół najwięcej młodzieży (52,8%) uczyło się go obowiązkowo w liceach ogólnokształcących.

Komputeryzacja szkół jest jednym z ważniejszych wyzwań stojących przed systemem edukacji. W dobie postępującej globalizacji trudno obejść się również bez Internetu. W roku szkolnym 2008/2009 na 1490 szkół podstawowych w województwie małopolskim 1406 szkół (94,4%) posiadało komputery przeznaczone do użytku uczniów, w tym z dostępem do Internetu 1337 (89,7%). Ponadto, w komputery wyposażonych było 576 (78,9%) gimnazja, w tym 571 (78,2%) z dostępem do Internetu, 243 (49,0%) szkół zawodowych ponadgimnazjalnych¹ i policealnych dla dzieci i młodzieży, w tym 238 (48,0%) z dostępem do Internetu oraz 157 (78,1%) liceów ogólnokształcących, w tym 156, tj. 77,6% z dostępem do Internetu dla uczniów. Z grupy szkół ponadgimnazjalnych najlepiej wyposażone w komputery były licea ogólnokształcące.

¹ Szkoły ponadgimnazjalne zorganizowane są najczęściej w zespoły szkół, gdzie występuje wspólne użytkowanie komputerów, które wykazywane są raz przez jedną ze szkół.

Szkolnictwo dla dorosłych

w województwie małopolskim obejmowało: 3 gimnazja z 185 uczniami, 8 zasadniczych szkół zawodowych ponadgimnazjalnych z 263 uczniami, 192 licea ogólnokształcące z 15,4 tys. uczniów, w tym 111 liceów uzupełniających z 8,0 tys. uczniów, 2 licea

profilowane z 93 uczniami, 74 technika z 4,7 tys. uczniów, w tym 63 technika uzupełniające z 4,0 tys. uczniów. Obecnie nie ma już szkół podstawowych dla dorosłych.

TABL. 2 SZKOŁY DLA DOROSŁYCH

SZKOŁY	2007/2008			2008/2009		
	szkoły	uczniowie	absolwenci ^a	szkoły	uczniowie	absolwenci ^a
Gimnazja	4	247	35	3	185	63
Zasadnicze zawodowe	7	277	90	8	263	76
Licea ogólnokształcące ^b	190	13082	3723	192	15370	3399
Licea profilowane	2	127	51	2	93	31
Technika ^c	93	5690	1226	74	4702	1260

^a Z poprzedniego roku szkolnego, bez eksternów. ^b Łącznie z liceami uzupełniającymi.

^c Łącznie z technikami uzupełniającymi

TABL. 3 SZKOŁY WYŻSZE

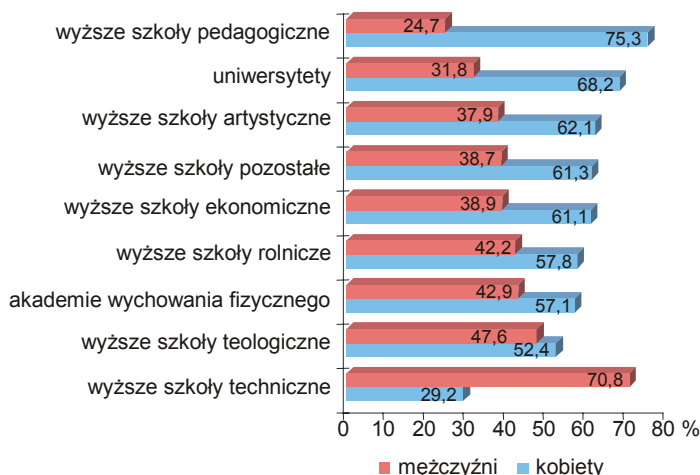
ROK AKADEMICKI	Szkoly	Studenci ^a		Absolwenci ^{a b}		Nauczyciele akademicy pełnozatrudnieni
		ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety	
2004/2005 ..	32	192282	106635	29958	19105	11013
2005/2006 ..	34	201115	112007	33087	21380	11418
2006/2007 ..	34	203536	113406	34509	22443	11650
2007/2008 ..	32	207208	115892	37483	24104	11831
2008/2009 ..	32	211192	119507	38610	25012	12019

^a Łącznie z obcokrajowcami. ^b Z poprzedniego roku akademickiego.

119,1 tys. osób, a niestacjonarnych 92,1 tys.). Z roku na rok rośnie zainteresowanie nauką na wyższych uczelniach. W porównaniu z rokiem akademickim 2007/2008 liczba studentów zwiększyła się o 1,9%, w tym na studiach stacjonarnych o 1,3%, a niestacjonarnych o 2,7%.

Małopolskie uczelnie cieszą się dużą popularnością wśród studentów. Na terenie naszego województwa znajdują się 32 **szkoły wyższe**, w których w roku akademickim 2008/2009 studiowało 211,2 tys. studentów. Przeważającą grupę tworzyli studenci studiów stacjonarnych - 56,4% ogółu studentów (na studiach stacjonarnych

Procentowy udział kobiet i mężczyzn w ogólnej liczbie studentów w roku akademickim 2008/2009

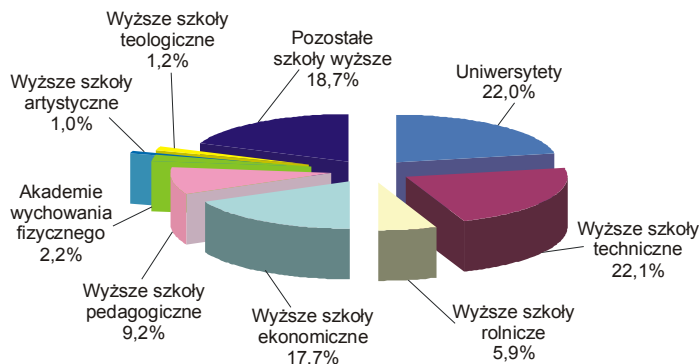
Wśród studentów przeważały kobiety (56,6%), a ich udział w ogólnej liczbie studiujących kształtował się od 29,2% na uczelniach technicznych do 75,3% na Uniwersytecie Pedagogicznym. Również wśród cudzoziemców (1936 osoby) więcej było kobiet - 54,1 %.

W uczelniach publicznych kształciło się 76,9% ogółu studiujących. Największą publiczną uczelnią jest Uniwersytet Jagielloński, a największą niepubliczną uczelnią Krakowska Akademia im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego.

Centrum akademickie w Małopolsce to Kraków, gdzie koncentruje się najwięcej wyższych uczelni. Ofertę edukacyjną na poziomie wyższym uzupełnia sieć ośrodków zamiejscowych. Punkty takie umożliwiają mieszkańcom województwa małopolskiego studiowanie nie tylko w dużych ośrodkach akademickich, ale m.in. także w Zakopanem, Limanowej, Wadowicach czy Gorlicach. Obok małopolskich uczelni swoje ośrodki zamiejscowe mają w Małopolsce również szkoły wyższe z Warszawy i Radomia.

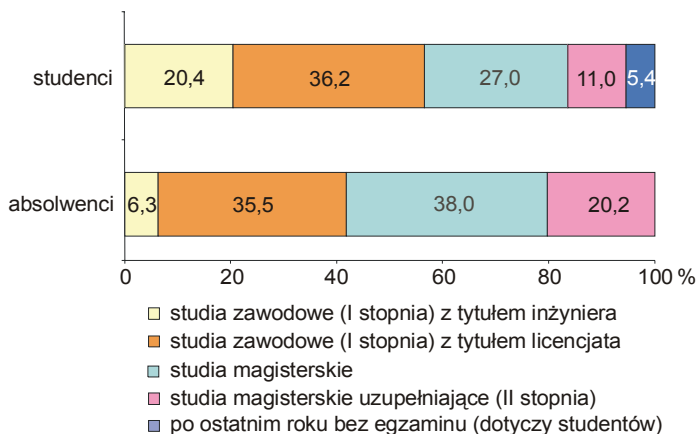
Studenci najczęściej wybierali szkoły techniczne, gdzie studiowało 22,1% wszystkich uczących się oraz Uniwersytet Jagielloński - 22,0%. Największą popularnością wśród studentów cieszyły się nauki społeczne, gospodarka i prawo - 41,0% studiujących, a najmniej osób wybrało kierunki z grupy rolniczej - 2,5%. Studenci studiów stacjonarnych wybierali najczęściej studia jednolite magisterskie, natomiast studenci studiów niestacjonarnych - zawodowe licencjackie.

Struktura studentów w roku akademickim 2008/2009 według typów szkół

W roku akademickim 2007/2008 dyplomy ukończenia szkoły wyższej otrzymało 38,6 tys. osób (o 3,0% więcej niż w roku poprzednim). Absolwenci studiów stacjonarnych stanowili 53,8% ogółu absolwentów. Studia zawodowe ukończyło 16,1 tys. osób, tj. 41,8% ogółu absolwentów. Spośród nich 2,4 tys. otrzymało tytuł inżyniera, a 13,7 tys. licencjata. Dyplom magistra otrzymało 22,5 tys. osób, w tym 14,7 tys. studentów ukończyło studia jednolite magisterskie.

Struktura studentów w roku akademickim 2008/2009 i absolwentów w roku akademickim 2007/2008 według rodzaju studiów

Na studiach podyplomowych uzupełniało swoją wiedzę 16,0 tys. słuchaczy, czyli o 23,3% więcej niż w roku ubiegłym, a na studiach doktoranckich 4,4 tys.

Student może ubiegać się o stypendium socjalne, stypendium za wyniki w nauce lub sporcie, stypendium specjalne dla osób niepełnosprawnych, stypendium ministra za osiągnięcia w nauce, stypendium ministra za wybitne osiągnięcia sportowe, stypendium na

wyżywienie, stypendium mieszkaniowe, zapomogę. Możliwe jest otrzymywanie jednocześnie kilku świadczeń pomocy materialnej przez jednego studenta. Z pomocy materialnej w postaci stypendiów skorzystało 49,5 tys. osób, w tym 27,1 tys. otrzymało stypendia za wyniki w nauce lub sporcie, 24,5 tys. - stypendia o charakterze socjalnym, natomiast 3,0 tys. studentów otrzymało zapomogi.

Uczelnie dysponowały 56 domami akademickimi, gdzie zakwaterowanych zostało 18,3 tys. studentów. Tylko 15 uczelni posiadało własne domy akademickie (najwięcej domów należało do Akademii Górniczo-Hutniczej i Uniwersytetu Jagiellońskiego).

Informację sygnałną opracowano w oparciu o dane z Systemu Informacji Oświatowej i sprawozdawczości o symbolu S.

Nazwy „województwo małopolskie” i „Małopolska” używane są zamiennie.